Yolsuzlukla mücadele politikası ve Yolsuzluk Uygulamalarını Soruşturma Bürosu

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Sömürge dönemindeki arka plan

Yolsuzluk, Boğaz Yerleşimleri'nde (Straits Settlements) 1871'de, B.I. Bölüm'de anlatılan Ceza Kanunu'nun kabul edilmesiyle yasa dışı hâle geldi. Ardından pek az somut adım atıldı. Yolsuzluğa özgü ilk mevzuat, kapsamı sınırlı olan Aralık 1937 tarihli Prevention of Corruption Ordinance oldu. 1946'daki revizyonu, yolsuzluk suçlarını tutuklama müzekkeresi olmadan gözaltına alınabilen suçlar (seizable offences) arasına soktu ve polise daha geniş yetkiler verdi. Uygulama, polisin Yolsuzlukla Mücadele Şubesi'ndeydi. Bu düzen polisin kendi kendini soruşturmasını gerektiriyordu. Zaafı 1951'de kamuoyunun gözü önüne serildi. 400.000 dolar değerinde 1.800 librelik bir afyon sevkiyatı, aralarında polis dedektiflerinin de bulunduğu bir çete tarafından Punggol Beach'te gasp edildi. Olaya karışanların pek azı kovuşturuldu. Skandal, Eylül 1952'de polisten bağımsız ve başlangıçta Başsavcıya (Attorney-General) bağlı olan Yolsuzluk Uygulamalarını Soruşturma Bürosu'nun (Corrupt Practices Investigation Bureau, CPIB) kurulmasına yol açtı.[1] Büro böylece,

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

yolsuzlukla mücadele etmesi gereken kurumdaki yolsuzluğa bir yanıt olarak doğdu. Bu köken, o zamandan beri büroya yön veren bir ilkeyi açıklar: yolsuzluğu, soruşturduğu hiyerarşinin dışındaki bir kurum soruşturur.

1960 tarihli Yolsuzluğun Önlenmesi Kanunu

Halk Eylem Partisi (People's Action Party, PAP) 1959'da, temiz yönetimi temel vaatlerinden biri yapan bir programla iktidara geldi.[2] Aynı yıl büro İçişleri Bakanlığı'na devredildi. Bakanlık 1960'ta büroya kendi binasını verdi. Belirleyici adım yasama alanında atıldı. 17 Haziran 1960 tarihli Yolsuzluğun Önlenmesi Kanunu (Prevention of Corruption Act), sömürge dönemi ordinance'ının yerine "yolsuzluğun daha etkili biçimde önlenmesini sağlamak" amacıyla bir kanun getirdi.[3] 1960'lardaki yer değiştirmelerin ardından büro 1969'da Başbakanlık Ofisi'ne geri döndü ve o zamandan beri orada kalmaktadır.[4]

Kanun, yolsuzluğun geniş bir tanımına dayanır. Her türlü menfaati kapsar. Bu menfaatin teşvik veya ödül olarak sunulması ya da kabul edilmesi yeterlidir, kimin tarafından yapıldığı önemli değildir ve kamu sektörüyle özel sektör arasında ayrım yapılmaz. Her bir suçlama için öngörülen ceza S$100.000'e kadar para cezası, beş yıla kadar hapis veya her ikisidir. Konu bir devlet sözleşmesi veya bir kamu kuruluşuyla ilgiliyse hapis cezası yedi yıla çıkar. Kanun, devletin veya bir kamu kuruluşunun çalışanına verilen bir menfaatin, aksi ispat edilmedikçe yolsuzluk amacıyla verildiğini karine olarak kabul eder. Kanunun kapsamı Singapur vatandaşlarının yurt dışında işlediği yolsuzluk fiillerine de uzanır. İhbarcıların kimlikleri korunur ve rüşvetler müsadere edilir.[5]

Sınır ötesi etkili hüküm, bir finans merkezine ilişkin bir kitapta ayrıca vurgulanmayı hak eder. Komşu bir ülkede bir sözleşme kazanmak için rüşvet veren bir Singapur vatandaşı, fiil Singapur'da işlenmiş gibi yurt içinde kovuşturulabilecek bir suç işlemiş olur. Bu hüküm, OECD Rüşvetle Mücadele Sözleşmesi'nin taraflarından daha sonra kabul etmelerini istediği yabancı kamu görevlilerine rüşvet suçlarını birkaç on yıl önceden öngörmüştü. Hükmün sınırları da açıktır. Hüküm vatandaşlara

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

uygulanır ve yurt dışında Singapur şirketleri için çalışan yabancı uyrukluları tek başına kapsamaz. Bu boşluğu H.V. Bölüm'de ele alınan tüzel kişilerin cezai sorumluluğuna ilişkin genel kurallar yalnızca kısmen kapatır.

Örgütlenme, yetkiler ve hesap verebilirlik

Büro bugün kendini, Başbakanlık Ofisi'ne bağlı ve işlevsel bağımsızlıkla faaliyet gösteren bir devlet kurumu olarak tanımlar. Müdürü Başbakana bağlıdır. Büro, Kanun kapsamındaki yolsuzluk suçlarını hem kamu hem özel sektörde soruşturmaya yetkili tek kurumdur. Çalışmaları sırasında karşılaştığı başka suçları da soruşturabilir.[6]

Büronun hükümet başkanının ofisi içinde yer alması açık bir soruyu gündeme getirir. Başbakanı veya Başbakanın korumak istediği bir bakanı kim soruşturur? Anayasa bu soruyu 22G. madde ile yanıtlar. Başbakan bir soruşturmaya onay vermeyi reddederse, Cumhurbaşkanı takdir yetkisini kullanarak buna katıldığı takdirde müdür soruşturmayı sürdürebilir.[7] Bu düzenlemenin değeri her şeyden önce var olmasındadır. Büro ile bir soruşturmayı durdurmaya yönelik her girişim arasına seçilmiş ikinci bir makamı yerleştirir.

Diğer güvenceler iç güvencelerdir. Şikâyetlerin nasıl ele alındığını incelemek üzere 1989'da bir Şikâyet Değerlendirme Komitesi kuruldu. Aynı yıl Corruption (Confiscation of Benefits) Act, devlete yolsuzluk gelirlerini müsadere etme yetkisi verdi. Singapur, Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi'ni 11 Kasım 2005'te imzaladı.[8]

En üst kademede siyasi irade: Wee Toon Boon'dan Iswaran'a

Bir yolsuzlukla mücadele rejiminin inandırıcılığı, güçlülere karşı açılan davalarla sınanır. 1975'te Çevre Devlet Bakanı Wee Toon Boon yolsuzluktan mahkûm edildi. Dört yıl altı ay hapis cezasına çarptırıldı, bu ceza temyizde on sekiz aya indirildi.[9] 1986'da büro, Ulusal Kalkınma Bakanı Teh Cheang Wan'ı, özel müteahhitlerin 1981 ve 1982'de ödediği ileri sürülen rüşvetler nedeniyle soruşturdu. Teh, hakkında

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

suçlama yöneltilemeden 14 Aralık 1986'da intihar etti. Başbakan Lee Kuan Yew, Teh'in veda notunu 26 Ocak 1987'de Meclis'te okudu. Lee'nin davadan çıkardığı sonuç, hiçbir bakanın soruşturmadan ve delil varsa yargılanmaktan kaçamayacağıydı.[10]

En son sınav yaklaşık kırk yıl sonra geldi. Temmuz 2023'te büro, Ulaştırma Bakanı S. Iswaran hakkında, aralarında Singapur Grand Prix'sinin organizatörünün de bulunduğu iş insanlarından aldığı hediyelerle bağlantılı olarak soruşturma başlattı. Iswaran hakkında Ocak 2024'te suçlama yöneltildi. 24 Eylül 2024'te, Ceza Kanunu'nun 165. maddesi uyarınca kamu görevlisi olarak değerli şeyler edinmeye ilişkin dört suçlamayı ve 204A. madde uyarınca adaletin yerine getirilmesini engellemeye ilişkin bir suçlamayı kabul etti. Başlangıçta Yolsuzluğun Önlenmesi Kanunu uyarınca yöneltilen iki suçlama, 165. madde suçlamalarına dönüştürülmüştü. 3 Ekim 2024'te Hâkim Vincent Hoong, Iswaran'ı on iki ay hapis cezasına çarptırdı. Bu ceza, savcılığın talep ettiği ve hâkimin açıkça yetersiz olarak nitelendirdiği altı ila yedi ayın neredeyse iki katıydı. Iswaran cezasını çekmeye 7 Ekim 2024'te başladı. Wee Toon Boon'dan bu yana hakkında suçlama yöneltilip mahkemede yargılanan ilk bakandı.[11]

Olay, finans merkezi için iki ders içerir. Birincisi, sistemin görevdeki bir bakana ve onun ülkenin en tanınmış iş insanlarından biriyle ilişkilerine ulaşmış olmasıdır. İkincisi davanın biçimiyle ilgilidir. Savcılık, 165. madde uyarınca işlem yapmayı tercih etti. Bu madde, bir kamu görevlisinin resmî ilişki içinde olduğu kişilerden değerli şeyler kabul etmesini, yolsuzluk teşkil eden bir pazarlığın ispatını gerektirmeden cezalandırır.[12] Bu tercih, Singapur hukukunun dar anlamda yolsuzluk ispat edilemediğinde bile görevin dürüstlüğünü nasıl koruduğunu gösterir. Yabancı işletmelere kamu görevlilerine verilecek hediye ve ağırlamalar konusunda son derece dikkatli olmalarının neden tavsiye edildiğini de açıklar.

Özel sektörde ve finans alanında yolsuzluk

Büronun günümüzdeki iş yükünde özel sektör ağır basar. Büro 2025'te yolsuzlukla ilgili 160 ihbar aldı. Bu, 2024'teki 177 ihbardan yüzde 10 daha azdı. Bunların 68'i soruşturulmak üzere yeni dosya olarak kaydedildi. Kovuşturulan 90 kişiden 84'ü,

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

yani yüzde 94'ü özel sektördendi. Geri çekilmeler dahil mahkûmiyet oranı yüzde 91 oldu.[13] Bu tablo, iş dünyasına özgü bir zaaftan çok kamu sektöründeki başarıyı yansıtır. Kamu görevlilerinin rüşvet almayı bıraktığı yerde geriye kalan davalar şirket içi satın almalarla, inşaat ve lojistikte komisyon ödemeleriyle (kickback) ve tedarikçilerin çalışanlara rüşvet vermesiyle ilgilidir.

Finansal kuruluşlar için Kanun üç bakımdan önem taşır. Kredi onaylamak, iş yönlendirmek veya usulsüzlükleri görmezden gelmek için teşvik kabul eden banka çalışanları, özel sektördeki temsilcileri kapsayan 6. madde uyarınca suç işlemiş olur. Yurt dışındaki devlete ait kuruluşlardan yetki almak için teşvik ödeyen bankalar, Singapur vatandaşı çalışanlarını sınır ötesi etkili hükmün kapsamına sokar. Her şeyden önce de parayı bankalar tutar. Yabancı yolsuzluk gelirleri finans merkezlerindeki hesaplardan geçer. Singapur'un bu riske maruz kaldığı, E.VI. Bölüm'ün incelediği 1MDB olayında belirgin hâle geldi. Yolsuzlukla mücadele rejimi ile kara para aklamayla mücadele rejimi bu nedenle özel bankanın gişesinde buluşur.

Notlar

1. Corrupt Practices Investigation Bureau, "Our Heritage", cpib.gov.sg (Erişim tarihi: Kasım 2026): 1871'de "corruption was made illegal"; "the first anti-corruption legislation was introduced with the enactment of the Prevention of Corruption Ordinance (POCO)" Aralık 1937'de; 1946'da revizyon. Corrupt Practices Investigation Bureau, "Our Heritage", cpib.gov.sg (Erişim tarihi: Kasım 2026): 1951'de "a consignment of 1,800 pounds of opium worth $400,000 was hijacked at Punggol Beach", soyguncular arasında polis dedektifleri de vardı; "the inception of the Corrupt Practices Investigation Bureau in September 1952", Başsavcının yetki alanına bağlanmıştır. ↩
2. Wikipedia, "Politics of Singapore" (Erişim tarihi: Kasım 2026): Singapur "governed by the People's Action Party (PAP) since 1959". ↩
3. Prevention of Corruption Act 1960, 2020 Revised Edition, Singapore Statutes Online (sso.agc.gov.sg, Erişim tarihi: Kasım 2026), uzun başlık: "An Act to provide for the more effectual prevention of corruption. [17 June 1960]". ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

4. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Our Heritage”, cpib.gov.sg (Erişim tarihi: Kasım 2026): 1959, “the CPIB was transferred to the Ministry of Home Affairs”; “CPIB was given its own office space in 1960”. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Our Heritage”, cpib.gov.sg (Erişim tarihi: Kasım 2026): 1963’te Başbakanlık Ofisi’ne bağlanmış, 1965’te Başsavcılığa (Attorney-General’s Chambers) devredilmiş, 1969’da Başbakanlık Ofisi’ne geri dönmüş ve “has since remained under the PMO”. ↩

5. Wikipedia, “Corrupt Practices Investigation Bureau” (Erişim tarihi: Kasım 2026), Prevention of Corruption Act’in özeti: Singapur vatandaşlarının yurt dışında işlediği yolsuzluk fiillerine sınır ötesi etki; her suçlama için S$100.000’e kadar para cezası ve/veya beş yıla kadar hapis, devlet sözleşmelerinde yedi yıl; belirli devlet veya kamu kuruluşu çalışanlarına verilen menfaatin yolsuzluk amacıyla verildiği karinesi; rüşvetlerin müsaderesi; ihbarcıların korunması. Kanunun Singapore Statutes Online’daki içindekiler tablosu (Erişim tarihi: Kasım 2026): s. 6 “Punishment for corrupt transactions with agents”, s. 7 “Increase of maximum penalty in certain cases”, s. 8 “Presumption of corruption in certain cases” ve s. 37 “Liability of citizens of Singapore for offences committed outside Singapore”. ↩

6. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Roles & Functions”, cpib.gov.sg (Erişim tarihi: Kasım 2026): CPIB “a government agency under the Prime Minister’s Office, operating with functional independence” niteliğindedir; “the only agency authorised to investigate corruption offences under the Prevention of Corruption Act 1960” olup kamu ve özel sektörde yetkilidir ve herhangi bir yazılı hukuk kapsamındaki başka suçları da soruşturabilir. ↩

7. Constitution of the Republic of Singapore, md. 22G, constituteproject.org’daki metin (“Singapore 2016”, Erişim tarihi: Kasım 2026): Başbakanın onayı reddetmesine rağmen, “the President, acting in his discretion, concurs therewith” durumunda “the Director may make such inquiries or carry out investigations into such information, allegation or complaint”. Wikipedia, “Corrupt Practices Investigation Bureau” (Erişim tarihi: Kasım 2026): müdür “reports directly to the Prime Minister but may also additionally report to the President”. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

8. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Our Heritage”, cpib.gov.sg (Erişim tarihi: Kasım 2026): “A Complaints Evaluation Committee was set up in 1989”; Corruption (Confiscation of Benefits) Act aynı yıl kabul edilmiştir. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Our Heritage”, cpib.gov.sg (Erişim tarihi: Kasım 2026): Singapur UN Convention Against Corruption’ı (UNCAC) 11 Kasım 2005’te imzalamıştır. ↩

9. Wikipedia, “Corruption in Singapore” (Erişim tarihi: Kasım 2026): Wee Toon Boon “was found guilty of corruption and sentenced to four years and six months in prison”, ceza daha sonra temyizde 18 aya indirilmiştir. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Our Heritage”, cpib.gov.sg: mahkûmiyet, büronun siyasi iradeyi “in an impartial manner” uyguladığını göstermiştir. ↩

10. Wikipedia, “Teh Cheang Wan” (Erişim tarihi: Kasım 2026): özel şirketlerden 1981 ve 1982’de alındığı ileri sürülen rüşvetler; hakkında suçlama yöneltilemeden 14 Aralık 1986’da ölmüştür; Lee Kuan Yew intihar notunu 26 Ocak 1987’de Meclis’te okumuştur; Lee: “there is no way a Minister can avoid investigations, and a trial if there is evidence to support one” (madde *The Straits Times*, 27 Mart 2015’e atıf yapar). Madde tutar konusunda tutarsızdır (bir pasajda “two bribes of $400,000 each”, bir başkasında “bribes totaling $1 million”), bu nedenle metinde rakam verilmemiştir. Wikipedia, “Corruption in Singapore” (Erişim tarihi: Kasım 2026): Teh, suçlama yöneltilmeden önce 14 Aralık 1986’da ölmüştür. ↩

11. Wikipedia, “Prosecution of S. Iswaran” (Erişim tarihi: Kasım 2026): soruşturma 11 Temmuz 2023’te başlamış; ilk suçlama 18 Ocak 2024’te yöneltilmiş; Prevention of Corruption Act’in 6(a). maddesi kapsamındaki iki suçlama Ceza Kanunu’nun 165. maddesi kapsamındaki suçlamalara dönüştürülmüş; 24 Eylül 2024’te 165. madde kapsamındaki dört suçlamayı ve 204A(a). madde kapsamındaki bir suçlamayı kabul etmiştir. Wikipedia, “Prosecution of S. Iswaran” (Erişim tarihi: Kasım 2026): 3 Ekim 2024’te Hâkim Vincent Hoong onu 12 ay hapis cezasına çarptırmış, savcılığın altı ila yedi aylık talebi “manifestly inadequate” bulunmuştur; cezasını çekmeye 7 Ekim 2024’te başlamış ve 7 Şubat 2025’te ev hapsine geçmiştir. Wikipedia, “Prosecution of S. Iswaran” (Erişim tarihi: Kasım 2026): 1975’teki Wee Toon

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Boon'dan bu yana hakkında suçlama yöneltilip mahkemede yargılanan ilk bakandır. Freedom House, *Freedom in the World 2025: Singapore* (Erişim tarihi: Kasım 2026): "He was the first political official in decades to be tried for corruption in Singapore." ↩

12. Penal Code 1871, s. 165 (kamu görevlisinin, kendisi tarafından yürütülen bir işlem veya işle ilgili bir kişiden karşılıksız olarak değerli bir şey edinmesi). ↩
13. Corrupt Practices Investigation Bureau, "Effective Enforcement and Collective Action Key to Keeping Singapore Corruption Free", basın duyurusu, 28 Nisan 2026: 2025'te 160 ihbar, "a 10% decrease from the 177 corruption-related reports received in 2024"; 68 kayıtlı dosya; kovuşturulan 90 kişiden 84'ü (%94) özel sektörden; geri çekilmeler hariç %100, dahil %91 mahkûmiyet oranı. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com